

D ů v o d y:

Všecky výtky, jimiž uplatněny jsou dovolací důvody §u 503 čís. 1 až 4 c. ř. s., byly předneseny již v řízení odvolacím, byly soudem druhé stolice výstižně vyvráceny, a postačí proto v první řadě poukaz na důvody napadeného rozsudku, jimž dovolání neoprávněně vytýká neúplnost a nesprávnost. Dovolací soud stojí i v tomto sporu na názoru, vysloveném rozhodnutím č. j. Rv I 605/22, že žalovaný nepodal námitky proti směnečnému platebnímu rozkazu za žalobce, nýbrž že podal je jen za spolužalovanou firmu R. a L. Postačí proto prokázaná skutečnost, že žalobce dal příkaz koncipientovi žalovaného, by podal námitky, a nezáleží na bližší informaci s příkazem tím udělené. Námitka, že žalobce mohl a měl podati žalobu opoziční, byla vyvrácena již odvolacím soudem, jenž správně poukázal na nedostatek hlavního předpokladu § 35 ex. ř., t. j. dobu, kdy vznikla skutečnost, zrušující vymáhaný nárok. Dovolatel odkazuje se na příslušné důvody. Neoprávněna je dále výtku, že bylo povinností nižších soudů, vyvoditi ze skutkového přednesu stran pro žalobce možnost žaloby na obnovu podle §§ 530 a 556 c. ř. s., i když žalobce možnosti této v řízení před prvním soudem nenamítl. Žalovaný má patrně na mysli žalobu podle §u 530 čís. 7 c. ř. s., neboť dovozuje, že žalobce dozvěděl se o zaplacení směnečného dluhu teprve po rozsudku. Žalovaný sice této skutečnosti nepřednesl, ale tvrdí dodatečně, že žalobce ji doznal při informativním výslechu. Avšak proti platebnímu příkazu směnečnému, proti němuž nebyly podány námitky (sr. shora), není žaloba o obnovu přípustna (sr. rozh. nejv. soudu víd. ze dne 5. června 1907, čís. 4881 čís. 1089 úř.). Totéž platí o tvrzeném nároku žalobcově na vrácení směnečné částky, o niž byla směnečná věitelka prý bezdůvodně obohacena. Žalovaný přehlíží, že nárok uvedené věitelky proti žalobci založen byl soudním rozsudkem, k němuž došlo vinou žalovaného, t. j. tím, že nevznnesl včas námitky proti směnečnému platebnímu příkazu na žalobce. Pokud jde o další prosbu žalobní, nejde tu ve skutečnosti o škodu ideální, nýbrž o skutečnou hmotnou škodu. Jméno žalobcovo bylo rozsudkem zmenšeno o pohledávku, přisouzenou z jeho jmění směnečné věitelce. Jde tu o dluh, k jehož úhradě žalobce by musil věnovati stejnou část svého jmění, jehož nemůže použiti pro sebe k jinému účeli. Toto pasivum, vzniklé zaviněním žalovaného, je pro žalobce skutečnou škodou, neboť váže stejnou část jeho aktiv. Odvolací soud přihlédl právem k tomuto závazku žalobcovu jako ke škodě, k jejíž náhradě je žalovaný povinen. Jde tu proto o obnovu dřívějšího stavu podle §u 1323 obč. zák. Jakým způsobem se tak stane, je žalovanému ponecháno na vůli, a rozsudek naznačuje některé ze způsobů, jak se tak státi může. Pro případ, že by přes to nemohl býti nárok žalobci přisouzený proveden, ponechává § 368 ex. ř. žalobci poslední možnost domáhati se náhrady interese, čímž bude moci žalovaný zhostiti se závazku svého vůči žalobci.

Čís. 4517.

Nevyslovily-li se nižší soudy o otázce přípustnosti pořadu práva formálním pravoplatným usnesením, lze se dovolacímu soudu otázkou tou zabývatí.

Pro žalobu, již jest se domáháno odstranění přehrady na strouze, odvádějící srážkovou vodu z malého močálu, jest přípustným pořad práva.

Neoprávněné vypouštění vody na sousedův pozemek jest porušením susedského práva (§ 364 obč. zák.).

(Rozh. ze dne 31. prosince 1924, Rv I 1898/24.)

Žalující obec žalovala žalovaného, že svémocně přehradiv žlab po dohodě stran zřízený v obecní mezi a sloužící k odtoku srážkových vod s výše ležícího pozemku žalovaného čk. 723, svémocně změniv zřízením kanálu do pozemku čk. 717 žalobkyni náležející odtok srážkových vod ze svého pozemku a pustiv vodu kanálem tím se svého pozemku čk. 723 do pozemku čk. 717, čímž pozemek ten trpěl ve větší míře než dříve, rušil žalující stranu svémocně v jejím vlastnickém právu k pozemku čk. 717, že žalovanému nepřísluší právo sváděti vodu se svého pozemku čk. 723 na pozemek čk. 717 a že žalovaný jest povinen zdržeti se každého jednání, které by směřovalo k takovému svádění vody na pozemek čk. 717. Žalobě byl vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolatel opírá dovolání o důvody čis. 1 (čís. 6 Šu 477) a 4 Šu 503 c. ř. s., ale ani ten ani onen není opodstatněn. Pokud jde o onen dovolací důvod, kterým uplatňováno jest, že rozhodováno bylo o záležitosti, nepatřící na pořad práva, vynořuje se především otázka, zda dovolací soud vzhledem ku plenárnímu usnesení ze dne 29. dubna 1924, čís. pres. 1582/23 (sb. n. s. čís. 3775) vůbec je oprávněn dotýcnými vývody dovolacími se zabývati. Otázku tuto jest zodpověděti kladně. Předpokladem vázanosti dovolacího soudu na řešení, kterého se dostalo oné otázce v nižších stolicích, jest, že v otázce této vydána byla dvě formálně právoplatná usnesení nižších soudů, tedy zejména, že je zde formálně právoplatné usnesení soudu odvolacího, kterým bylo usnesení prvního soudu potvrzeno. Předpokladu toho v tomto případě není a jest proto dovolací soud oprávněn, nadhozenou otázku řešiti. Nelze uznati, že nižšími soudy bylo rozhodnuto o věci, nepatřící na pořad práva. Nejde o vedení nebo hrazení nějakého podle zákona ze dne 30. května 1869, čís. 93 ř. zák., pokud se týče podle zemského zákona ze dne 28. srpna 1870, čís. 71 z. zák. pro Čechy za veřejné nebo za soukromé prohlášeného vodstva, nýbrž jde jenom o srážkovou vodu z malého močálu, odváděnou strouhou na rozhraní pozemků čk. 717 a 723, totiž že žalovaný tuto podle dohody stran iim samotným zřízenou strouhu na jaře 1923 přehradil, tak, by voda tekla na pozemek čk. 717, vůči čemuž se žalobce domáhá svou žalobou zrušení této svémocně zřízené přehrady a obnovení dřívějšího stavu a zdržení se všeho, co směřuje k opětovnému rušení, nebo mimořádnému svádění vody na pozemek čk. 717. To však není záležitostí veřejného zájmu, jaké mají na mysli předpisy §§ 75 a 11 vodního zákona pro Čechy, jednající o užívání, svádění a hrazení vod s hlediska ochrany veřejných zájmů, svěřených ku rozhodování politi-

ckým úřadům, nýbrž jde o soukromoprávní zájmy, o nichž rozhodovati náleží řádným soudům, zvláště když je tato žaloba zřejmě záporní podle Šu 523 obč. zák. a když svádění vody není ani vlastním předmětem žaloby, nýbrž je jejím předmětem jednostranný, žalovaným učiněný zásah, dotknuvší se svými účinky podstatně vlastnictví žalující obce. Nesprávné posouzení právní je proto neprávem spatřováno v tom, že odvolací soud užil předpisu Šu 364 obč. zák. a že považoval za porušení sousedského práva bezprostřední vpouštění vody na sousedův pozemek bez zvláštního důvodu právního. Sluší k tomu poznamenati, že se žaloba opírala výslovně o § 364 obč. zák., byť i mluvila také o dohodě stran, týkající se úpravy těchto poměrů. Pokud dovolatel spatřuje nesprávné posouzení právní v tom, že dohoda tato, nebyvši schválena podle předpisů obecního řádu, je bezúčinná a bez právního významu, jde o okolnost pro rozsouzení této rozepře lhostejnou, a není potřebí touto otázkou se obírat, když je jisto, že zjištěný počín žalovaného, že totiž přehradil strouhu a kanálkem pustil vodu na obecní pozemek, k čemuž že by byl oprávněn, nepodařilo se mu dokázati, jeví se býti rušebním činem vlastnického práva žalující strany, a to svémocným zásahem do oblasti tohoto, ve kteréžto příčině odvolací soud právem žalobci přiřkl zákonitou, v Šu 523 obč. zák. uvedenou ochranu.

Čís. 4518.

Obecní zaměstnanci (zákon ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 sb. z. a n. na rok 1920).

Není třeba, by prozatimní zřízenec byl ustanoven na systemisované místo. Nestačí zvolení zaměstnance obecním zastupitelstvem, nestalo-li se po provedeném konkursu.

(Rozh. ze dne 31. prosince 1924, Rv I 1900/24).

Žalobce byl roku 1920 na základě usnesení obecního zastupitelstva bez předchozí soutěže jmenován prozatimním čističem strojů v obecní elektrárně. Žaloba, již domáhal se žalobce roku 1923 na obci, by byl ustanoven trvalým zřízencem obecním vzhledem k Šu 7 zákona čís. sb. 16/1920 a by mu byly vydány listiny o jmenování a služební řád, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Jak se ustanovují zřízení za platnosti zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 sb. z. a n. na rok 1920 uvádí předpis Šu 6 tohoto zákona. Podle tohoto volí po provedeném veřejném konkursu zřízence obecní zastupitelstvo prozatimně na jeden rok, a jen pro takto ustanovené prozatimní zřízence platí předpis Šu 7 zákona. Z Šu 3 druhá věta zákona vyplývá, že není takovou náležitostí, aby byl prozatimní zřízenec ustanoven na nějaké pevně systemisované místo, poněvadž, není-li možno takového obecního zřízence dostatečně zaměstnávat v jednom oboru,